

Asia: VN/17576/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

HE OVL 2022

AMEO-verkoston yhteinen lausunto

5 § Oppivelvollisuuden suorittaminen eräissä tilanteissa

- Lakiesitys on toivotun kaltainen ja mahdollistaa nuoren kannalta erilaisten vaihtoehtojen toteuttamisen yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden.
- Turvaa nuoren oikeuden saavuttaa perusopetuksen päättötodistus, joka jää usealta tähän ryhmään kuuluvalta lopulta saavuttamatta.
- TUVA-paikat kohdentuvat perusopetuksen päättötodistuksen suorittaneille

13 § Oppivelvollisen eronneeksi katsominen

- Lakiesitys keventää koulutuksen järjestäjän hallintopäätösruuhkaa tilanteessa, jossa opiskelijalle myönnetään oppivelvollisuuden keskeyttäminen toistaiseksi. Tämä hyvä!

15 § Opiskelupaikan osoittaminen

- Lakiesitys sinänsä hyvä ja toivottu, mutta muutos koskee ainoastaan vaativan erityisen tuen opiskelijoita. Onko vaara, että tunnistamattomat vaativan erityisen tuen opiskelijat ja ns. harmaalla vyöhykkeellä olevat syrjäytymisvaarassa olevat nuoret tipahtavat sittenkin? Mielestäni muutoksen tulisi koskea kaikkia osoittamisvaiheessa olevia oppivelvollisia.

15 a § Menettely opiskelupaikan osoittamisessa

- Nuoren edun mukainen tarkennus!
- Miten varmistetaan vaativan erityisen tuen oppilaitosten realistiset mahdollisuudet tarjota opiskelupaikka nopealla aikataululla?

16 § Oikeus maksuttomaan koulutukseen

- Opiskelijan omasta hakemuksesta toteutettavat hallintopäätökset lisääntyvät entisestään. Selkeissä tapauksissa olisi nykyinen toteutusmalli toimiva.

23 § Tietojensaanti

- Asuinkunnan oppivelvollisuuden suorittamisen valvontahenkilöiden puutteellinen tiedonsaanti oppivelvollisesta on osoittautunut jo tässä vaiheessa ohjausprosessia hidastavaksi ja hankaloittavaksi tekijäksi. Tältä osin muutos on perusteltu ja tarpeellinen.
- Opiskelijoiden tuen tarpeen arviointi toisen asteen opinnoissa on niin ikään lähtökohtaisesti hyvä asia. Tosin en lähtisi liikkeelle tuen tarve -käsitteestä, vaan laajemmasta toimintakyvyn ja soveltuvuuden kuvaamisesta ja hyödyntämisestä jatko-opintojen ohjauksessa. Tätä voisi toteuttaa jo ennen varsinaista hakeutumista osana nivelvaiheen ohjausyhteistyötä.
- Erityisen tuen päätöksen toimittaminen koulutuksen järjestäjälle on varmasti monessa tilanteessa toivottu mutta aika vahva muutos tiedonsiirron käytänteissä. Pitäisi kriittisesti pohtia, kääntyykö erityisen tuen päätös opiskelijan eduksi vai leimaksi. Voivatko ennakkotiedot olla jopa esteenä opiskelijan kykyjen mukaiselle opintojen etenemiselle? Lakimuutoksen rinnalle tarvitaan selkeät käytänteet tuen tarpeen / toimintakyvyn arviointiin voimavaralähtöisesti sekä toiselle asteelle tultaessa muuttuneet oppimisympäristö- ja palvelurakenteet sekä opintojen tavoitteet huomioiden.

Karvonen Seija
Ammattiopisto Luovi - AMEO-verkosto